

ODBOR ZA ENAKE MOŽNOSTI ZSSS

Ljubljana, 12. 10. 2016

ZADEVA: Odziv na Belo knjigo o pokojninah in zahteve na področju prihodnje pokojninske reforme

Odbor ZSSS za enake možnosti zavrača izhodišča Bele knjige o pokojninah, ki izboljšujejo položaj najbogatejših, ukinjajo načelo solidarnosti in posledično prerazdeljevanje znotraj sistema. Nova pokojninska reforma bi morala slediti skupnim ciljem in vrednotam, kot so pravična družba, solidarnost, varna starost in dostojne pokojnine.

Opozarjamo tudi na to, da je Bela knjiga polna izračunov, ki prikazujejo posledice za javne finance in vzdržnost pokojninske blagajne, ob tem, da popolnoma zanemarja prikaz posameznih ukrepov na položaj posameznic in posameznikov po uveljavitvi predlaganih sprememb.

Prav tako smo ogorčeni nad dejstvom, da Bela knjiga dokončno predvideva ukinitve ukrepov pozitivne diskriminacije v korist žensk v okviru pokojninskega sistema, navkljub dejstvu, da vsebinska, materialna in dejanska enakost spolov ni dosežena, in da se neenakost med spoloma celo povečuje. Odprava teh ukrepov bo resno ogrozila ekonomsko neodvisnost žensk v starosti in povečala njihovo tveganje za revščino.

1. Zavračamo:

- **podaljševanje upokojitvene starosti (na 67 let) in zahteve po podaljševanju zavarovalne dobe (na 42/45 let),**
- **ukinjanje elementov, s katerimi si posameznik lahko zniža starost ob upokojitvi (otroci, delo pred 18 letom) in**
- **črtanje možnosti predčasnega upokojevanja.**

Odbor za enake možnosti ZSSS opozarja, da delovna mesta niso prilagojena starejšim delavkam in delavcem, delovni pogoji se še zlasti za starejše delavce poslabšujejo, kar se odraža tudi v povečanem odstotku absentizma med starejšimi delavci. Ti so tudi težje zaposljivi, kar se kaže tudi v tem, da narašča število starejših dolgotrajno brezposelnih oseb. V letu 2015 je bilo v starostni skupini 50-64 let kar 67 % dolgotrajno

brezposelnih, kar predstavlja več kot 40 % vseh dolgotrajno brezposelnih. Bela knjiga prav tako ne upošteva sprememb na trgu dela, ki se kažejo v vedno večjem zmanjševanju delavskih pravic, večanju neenakosti med delavkami in delavci ter širjenju negotovih oblik zaposlitev. Prave posledice pa se bodo pokazale v prihodnjih letih, ko bodo številni moški in ženske imeli premalo delovne dobe, prenizke dohodke in prenizka pokojninska vplačila, ki jim ne bodo zagotavljala socialne in ekonomske varnosti v starosti.

Prav tako odločno zavračamo vzpostavitev avtomatičnega mehanizma prilagajanja zakonske upokojitvene starosti demografskim trendom. Menimo, da je 40 let pokojninske dobe dovolj in da pretirane dodatne zaostritve pogojev upokojevanja za stabilnost pokojninskega sistema niso potrebne.

Nasprotujemo predlogu, da se ukine elemente, na podlagi katerih si lahko posamezne zavarovanke in zavarovanci znižujejo starost, med katere sodijo možnost zniževanja zakonsko določene upokojitvene starosti na račun skrbi za otroke, dela pred 18. letom starosti ter služenje obveznega vojaškega roka. Prav tako nasprotujemo predlogu, da se črta možnost predčasnega odhoda s trga dela oziroma možnost predčasnega upokojevanja.

2. Zavračamo:

- **predlog podaljšanja obdobja za izračun pokojninske osnove iz 24 zaporednih najugodnejših let na 34 zaporednih najugodnejših let;**
- **uvvedbo točkovnega sistema ter popolno izenačitev odmernega odstotka za ženske in moške kot tudi**
- **predlagano višino minimalne pokojnine.**

Odbor za enake možnosti ZSSS nasprotuje vsakršnemu podaljšanju obdobja za izračun pokojninske osnove iz veljavnih 24 najugodnejših zaporednih let na 34 najugodnejših zaporednih let, saj bi tak ukrep drastično znižal pokojnine, predvsem ženskam, ki v večji meri prevzemajo starševske in druge skrbstvene obveznosti, kar ima vpliv na osnovo za izračun.

Ostro nasprotujemo predlaganemu zniževanju višjega odmernega odstotka za ženske¹ in opozarjamo na neprimerno sklicevanje predlagateljev Bele knjige na »odpravo neupravičene« pozitivne diskriminacije žensk, ob tem pa predlagatelji povsem zanemarjajo vsebinsko in materialno neenakost med spoloma. Med drugim spregledajo plačno in pokojninsko vrzel, ki je prisotna v vseh državah Evropske Unije in tudi v Sloveniji. Poudarjamo, da systemske in ekonomske neenakosti med moškimi in ženskami obstajajo, še več na nekaterih področjih se celo povečujejo, na kar kažejo tudi številni podatki in študije. V Sloveniji znaša pokojninska vrzel med moškimi in ženskami

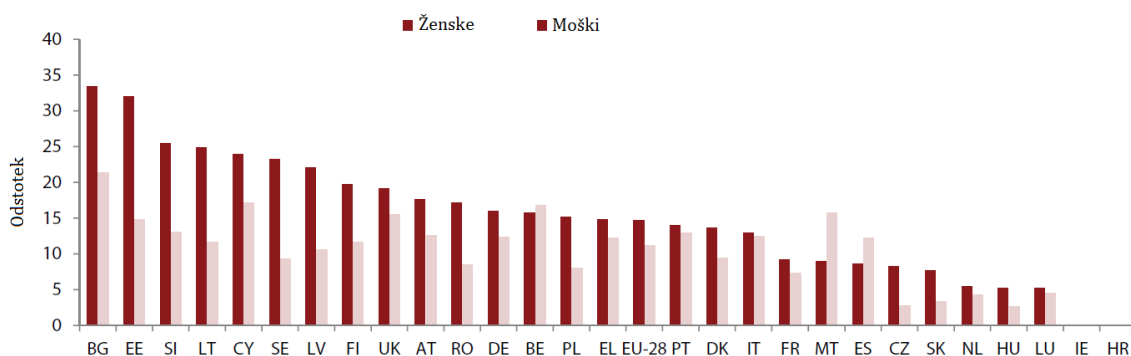
¹ Sedaj je v veljavi za 3 odstotne točke višji odmerni odstotek za prvih 15 let pokojninske dobe za ženske.

24 % (EIGE², 2012), plačna pa 6,0 % (SURS³, 2016) kljub dejstvu, da so ženske v veliki večini zaposlene za polni delovni čas in so bolj izobražene od moških.

Ženske so še vedno nesorazmerno preobremenjene s skrbstvenimi obveznostmi (skrb za otroke, skrb za starejše in bolne družinske člane, z gospodinjskimi opravili) pogosto na račun razvoja kariere. Ženske zaradi skrbstvenih obveznosti nemalokrat prevzemajo manj zahtevna in slabša plačana dela, kasneje napredujejo (če sploh) in se soočajo s »steklenimi stropi«, ki jim otežujejo dostop na mesta odločanja in na boljše plačana delovna mesta.

Prav tako se Slovenija uvršča med države kjer je stopnja revščine starejših žensk med najvišjimi v EU. V letu 2015 je stopnja tveganja revščine za moške nad 65 let znašala 10,2 %, za ženske pa še enkrat več, in sicer 22,2 %. V Sloveniji kar polovica vseh upokojencev prejema pokojnino nižjo od praga revščine, med njimi pa je kar dve tretjini žensk. Podatki kažejo, da se glede na stopnjo tveganja revščine žensk, starejših od 65 let, uvrščamo na 3 mesto med državami članicami EU-28.

Slika: Stopnja tveganja revščine upokojencev starejših od 65 let, EU-28, 2013

Vir: EIGE, 2015

Izračuni Bele knjige kažejo, da bo odprava višjega odmernega odstotka ob vpeljavi točkovnega sistema imela dodaten negativen učinek predvsem na znižanje že tako bistveno nižjih pokojnin žensk. Višina pokojnin moških pa bi bila v tem primeru še celo nekoliko ugodnejša, kot je odmera po veljavni zakonodaji.

V Odboru ZSSS zato odločno zahtevamo, da se ohranijo višji odmerni odstotki za ženske, vse dokler enakost žensk ne bo dejansko dosežena in uresničena. Zavajajoča je trditev avtorjev (str. 126): *«da bodo dohodki prihodnjih generacij žensk, glede na višjo izobrazbeno strukturo, primerljivejši, če ne celo višji, kot bodo prihodki prihodnjih moških generacij.»* Za takšno trditev ni nikakršnih podlag. Opozoriti je potrebno, da so razlike v plačilu med spoloma v škodo žensk najvišje med najbolj izobraženimi in na najbolj odgovornih delovnih mestih (vir: SURS). Prav tako študije na mikro-podatkih kažejo, da znašajo razlike v plačilu med spoloma na istem delovnem mestu, ob istem številu let

² EIGE (2015). Gender gap in pensions in the EU: Research note to the Latvian Presidency.

³ SURS (2016). Strukturna statistika plač, Slovenija 2015.

delovnih izkušenj in isti izobrazbi, kar 17,6 %, kar nas uvršča na primerljivo raven EU⁴. Študije o plačni vrzeli kažejo, da so razlike v plačah med spoloma posledica horizontalne in vertikalne poklicne segregacije kot tudi plačne diskriminacije znotraj delovnega mesta, tako da odprava razlik brez sistemskih ukrepov ni mogoča.

Odprava pozitivnih ukrepov za ženske, kar predlagajo predlagatelji, pa ne bo le poslabšala položaja žensk temveč bo lahko celo ogrozila njihovo ekonomsko neodvisnost v starosti in še poglobila njihovo revščino na starost. Ohranitev ukrepov pozitivne diskriminacije v pogojih upokojevanja za ženske je primeren ukrep, saj kompenzira nesorazmerno višjo obremenjenost z neplačanim skrbstvenim delom in slabši položaj na trgu dela. Ustavno sodišče Republike Slovenije je že leta 1999 odločilo, da različni upokojitveni pogoji za ženske in moške ne pomenijo diskriminacije moških, temveč dajejo določene ugodnosti ženskam. »Dopustno je razlikovanje po spolu, ki služi vzpostavljanju dejanske enakosti (enakopravnosti) med spoloma tam, kjer sicer obstajajo objektivne biološke ali funkcionalne razlike med njima«⁵.

Za Odbor je prav tako nesprejemljivo, da se kot najnižjo pokojnino⁶ opredeljuje znesek v višini 222,52 EUR, ki ne dosega niti ravni denarne socialne pomoči. To bo znova najbolj prizadelo ženske, tiste z najnižjimi dohodki in kratko pokojninsko dobo. Predlagamo, da se znesek prilagodi in ustrezno poviša na dostojno raven.

Odločno tudi nasprotujemo uvedbi točkovnega sistema, ki popolnoma spreminja dosedanja Bismarckov sistem. Sedaj osnovo predstavljajo pretekle plače oziroma zavarovalne osnove, od katerih so bili plačani prispevki in ne plačani prispevki. Predlagani sistem znižuje solidarnost in redistribucijo ter pomeni popolno spremembo sistema. Prav tako koristi le najbogatejšim, na slabšem pa bodo predvsem ženske. Še posebej je treba poudariti, da bi bile v primeru uvedbe točkovnega sistema pokojnine žensk dodatno znižane tako zaradi upoštevanja osnov iz celotnega obdobja zavarovanja za izračun pokojninske osnove kot tudi zaradi upoštevanja prejetih nadomestil plače za čas odsotnosti zaradi starševskega varstva (in drugih začasnih zadržanosti z dela) namesto osnove od katere so bili plačani prispevki (npr. zaradi materinskega dopusta, starševskega dopusta, nege bolnega otroka ipd.). Pri tem je treba opozoriti, da so nadomestila v duhu varčevalnih ukrepov še vedno dodatno znižana in da ukrepe usklajevanja delovnih in družinskih obveznosti v veliki večini primerov koristijo ženske.

V Beli knjigi so grafično predstavili učinke odprave višjega odmernega odstotka za ženske, v povezavi s prehodom na 34 letno obdobje zaporednih najugodnejših let za izračun pokojninske osnove in uvedbo točkovnega sistema, ki naj bi zagotavljal večjo povezavo med vplačanimi prispevki in višino pokojnine.

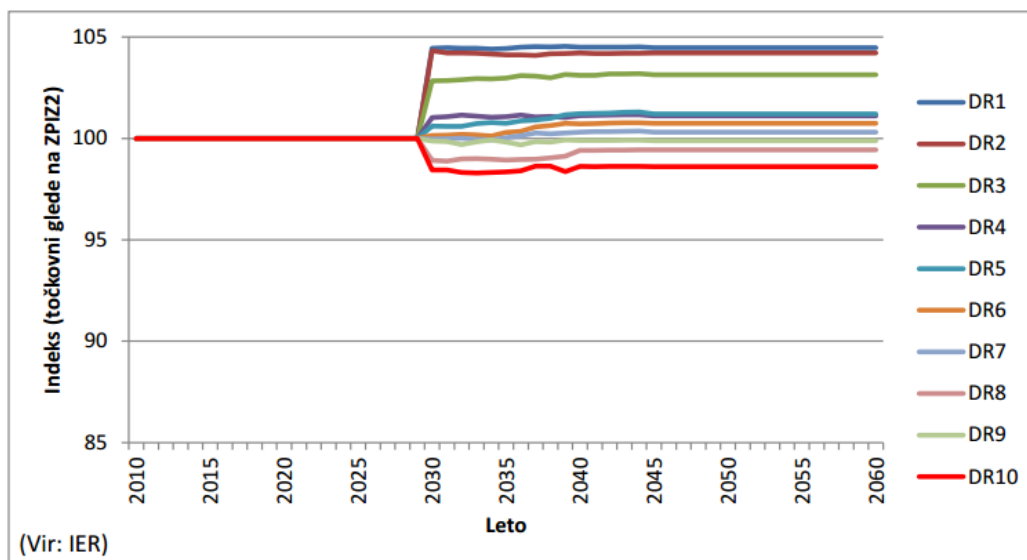
⁴ Penner, A., Kanjoo-Mrčela, A., Bandelj, N., Petersen, T. (2012). Neenakost po spolu v Sloveniji od 1993 do 2007: razlike v plačah v perspektivi ekonomske sociologije. *Teorija in praksa*, 49. 6/2012.

⁵ U-I-298/96, (1999), Ur. L. RS št. 98 z dne 3.12.1999

⁶ Predlagatelji v Beli knjigi pravijo: »Do te pokojnine bi bili upravičeni zavarovanci (moški in ženske), ki bi izpolnjevali pogoj za pridobitev pravice do starostne pokojnine, vendar pa na podlagi dopolnjene zavarovalne dobe in zbranih točk ne bi dosegli navedenega minimuma.«

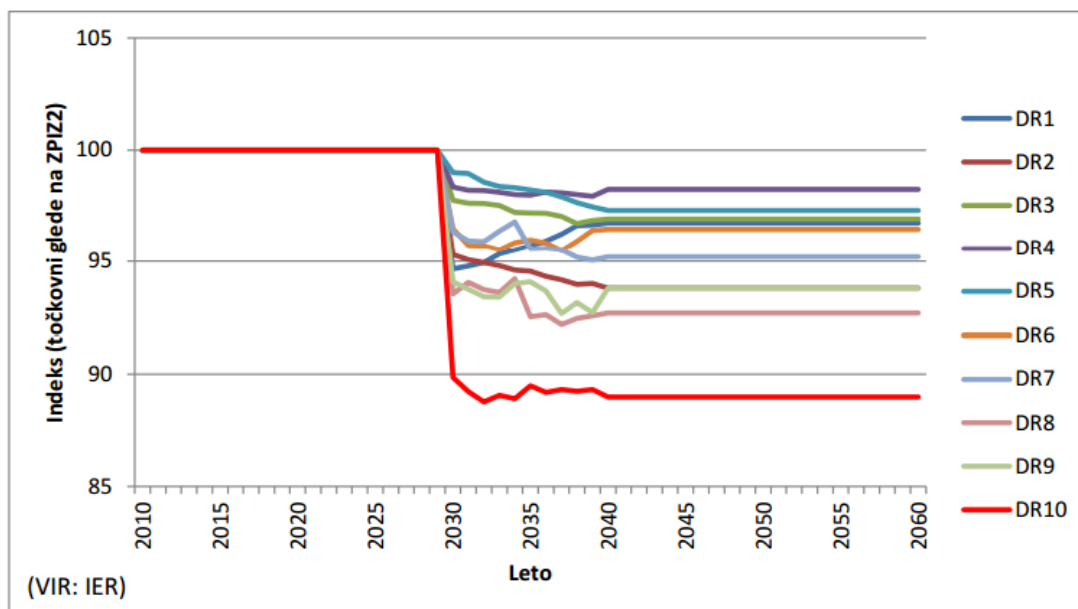
Medtem, ko slika 1 kaže, da bi bila v tem primeru višina pokojnin pri moških še ugodnejša kot je odmera po ZPIZ-2, pa slika št. 2 kaže, da bi bilo **znižanje pokojnin za ženske**, ki imajo v primerjavi **z moškimi bistveno nižje pokojnine, po tej spremembi drastično**.

Slika 2: Vpliv na višino pokojnine moških (po decilnih razredih) ob vpeljavi točkovega sistema pri upokojitvenih pogojih po ZPIZ-2

Vir: bela knjiga str. 125

Slika 3: Vpliv na višino pokojnine žensk (po decilnih razredih) ob vpeljavi točkovega sistema pri upokojitvenih pogojih po ZPIZ-2

Vir: bela knjiga str. 126

Odbor zahteva, da se pripravi izračune posledic podaljšanja obdobja za izračun pokojninske osnove iz 24 zaporednih najugodnejših let na 34 zaporednih najugodnejših let na znižanje pokojninske osnove in znižanje pokojnin posameznic.

Prav tako zahtevamo, da se pripravi izračune posledic izenačitve odmernih odstotkov na višino pokojnin žensk.

3. Zahtevamo sprejem ukrepov, ki bodo izboljšali pogoje za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in spodbudili zaposlovanje mladih

Vzdržnost pokojninskega sistema naj se zagotovi tudi z ustvarjanjem pogojev za kreiranje novih, kakovostnih in varnih delovnih mest ter s spodbujanjem zaposlovanja mladih. V prekarnih oblikah zaposlitev dela $\frac{3}{4}$ mladih, kar Slovenijo uvršča v sam vrh med državami članicami OECD. V starostni skupini mladih med 15 in 24 leti pa smo celo »vodilni« v Evropi, saj je delež takšnih zaposlitev kar 77,2 % (povprečje v EU-28 znaša 43,3 %). Še posebej zaskrbljujoč je podatek za ženske v tej starostni kategoriji, saj v takšnih oblikah zaposlitve dela kar 88,1 % žensk (povprečje v EU-28 je 43,4 %). Prav tako je v starostni skupini med 15 in 29 leti delež prekarnih zaposlitev še vedno med najvišjimi v Evropi in znaša 53,3 % (višji je le v Španiji, na Portugalskem in Poljskem).

V bodoče bo za vzdržnost pokojninskega sistema potrebno zagotoviti učinkovite ukrepe za zaposlovanje mladih, zmanjševanje prekarnih oblik zaposlitev in ne zgolj podaljševanje upokojitvene starosti in zaostrovanje upokojitvenih pogojev. Za javnofinančno vzdržnost pokojninskega sistema je namreč bolj kot zaostrovanje upokojitvenih pogojev pomembno tudi število razpoložljivih delovnih mest, število zavarovank in zavarovancev ter višina njihovih vplačil v pokojninsko blagajno. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je na tem področju naredilo premalo.

4. Zahtevamo takojšnjo vzpostavitev demografskega sklada

Za zagotavljanje vzdržnosti pokojninskega sistema zahtevamo takojšnjo vzpostavitev rezervnega demografskega sklada, kot ga narekuje in nalaga že sprejeta zakonodaja. Odlašanje z uveljavitvijo demografskega sklada povečuje nezaupanje in dvom v resnost namer vlade zdaj in tudi v prihodnosti glede predlaganih sprememb pokojninskega sistema. Prodaja državnega premoženja ne bi smela biti edini vir financiranja. Potrebno je zagotoviti trajne vire financiranja in dati moratorij na črpanje v naslednjem 15-20 letnem obdobju, z namenom zagotovitve zadostnosti sredstev.

5. Zahtevamo, da prvi pokojninski steber tudi v prihodnje ostane temelj pokojninskega sistema

Zahtevamo, da prvi steber ostane temelj pokojninskega sistema in mora zadoščati za zagotavljanje socialne varnosti vseh prejemnikov in prejemnic iz tega zavarovanja ter mora funkcionirati na principu obveznega zavarovanja in medgeneracijske solidarnosti. Zavračamo vsakršne ukrepe, ki bi pomenili zmanjšanje vplačil v prvi pokojninski steber na račun drugega ali tretjega stebra.

6. Zavračamo poslabševanje pogojev za pridobitev vdovske pokojnine in ukinitvi pravice do dela vdovske pokojnine

Odbor ZSSS za enake možnosti zavrača prilagoditev zahtevane starosti za pridobitev pravice do vdovske pokojnine s starostjo, ki je zahtevana za pridobitev pravice do starostne pokojnine (iz sedanjih 58 na 65/67). Takšno poslabševanje pogojev za pridobitev pravice do vdovske pokojnine bo močno poslabšalo položaj žensk v starosti. Vdovska pokojnina namreč predstavlja enega od elementov za zmanjševanje tveganja revščine za ženske na starost, saj izboljšuje njihov materialni in socialni položaj.

Ženske v povprečju živijo dlje kot moški, zato pogosteje ovdovijo in se znajdejo v negotovih enočlanskih gospodinjstvih. Stopnja revščine med ženskami s starostjo narašča, medtem ko pri moških s starostjo celo nekoliko pada. Po podatkih statističnega urada znaša stopnja tveganja revščine za ženske starejše od 65 let kar 22,2 %, za moške pa zgolj 10,2 %. Zato v Odboru odločno nasprotujemo tako zaostrovanju pogojev za pridobitev vdovske pokojnine kot tudi odpravi pravice do dela vdovske pokojnine.

Odbor zahteva, da se pripravi izračun, kakšne bodo posledice na socialni položaj upravičencev in še zlasti upravičenk zaradi tega predloga in za koliko se bo zmanjšalo njihovo število.

7. Usklajevanje pokojnin

Usklajevanje pokojnin je temelj za ohranjanje kupne moči pokojnin in dostojnega življenja upokojenk in upokojencev. Nova formula usklajevanja pokojnin, kot jo predlaga Bela knjiga, postopno odpravlja usklajevanje pokojnin z rastjo povprečne plače v RS in predlaga usklajevanje zgolj z rastjo cen življenjskih potrebščin⁷. To bi pomembno vplivalo na kupno moč pokojnin in zmanjšalo ekonomsko varnost upokojenk in upokojencev. Bela knjiga na usklajevanje pokojnin gleda le z vidika

⁷ Bela knjiga predlaga, da se pokojnine v prehodnem obdobju prvih 10 let usklajujejo v višini 60 % rasti povprečne plače v RS in 40 % rasti cen življenjskih potrebščin. V drugem desetletju po reformi se usklajujejo v višini 30 % rasti povprečne plače v RS in 70 % rasti cen življenjskih potrebščin. Po preteku prehodnega obdobja se pokojnine usklajujejo zgolj z inflacijo.

javnofinančnih odhodkov, zanemarja pa pomemben vidik teh izplačil. Pokojnine namreč preko potrošnje pomembno prispevajo k gospodarski rasti in ustvarjanju novih delovnih mest.

Zahtevamo, da se pokojnine tudi v prihodnje usklajujejo z rastjo plač in le v manjšem delu z rastjo cen življenjskih potrebščin (80 % z rastjo povprečne plače in 20 % inflacije) in nasprotujemo predlogu Bele knjige, ki predvideva, da se bodo po preteku prehodnega obdobja usklajevale zgolj v skladu z inflacijo.

8. Zvišanje razmerja med najnižjo in najvišjo pokojninsko osnovo

V Odboru nasprotujemo zvišanju razmerja med najnižjo in najvišjo pokojninsko osnovo iz 1:4 (po ZPIZ-2) na 1:5, saj to ruši načelo solidarnosti in redistribucije.

9. Zavračamo izključitev kakršnekoli možnosti za predčasno upokožitev (bonusi/malusi)

Avtorji bele knjige pravijo, da pogoja za pridobitev predčasne pokojnine nov sistem ne potrebuje več. Kot pravijo (str. 128-129): *»Tudi iz predlogov za določitev upokojitvenih pogojev, ki so bili podani, je mogoče jasno zaslediti, da pogoja za pridobitev predčasne pokojnine nov sistem ne potrebuje več. V kolikor bi se v krogu pogajanj s socialnimi partnerji izkazala potreba po vpeljavi pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine, pa bi odmera le-te morala biti nujno vezana na aktuarsko določena nevtralna znižanja pokojnine, ki bi bila pridobljena pred polno upokojitveno starostjo. To pomeni, da bi se z aktuarsko nevtralnim izračunom dejansko »zaračunalo« tisto povečanje pokojninskega premoženja, ki bi ga posameznik pridobil na račun zgodnejše upokojitve. S tem bi se zagotovila tudi pravičnejša odmera.«*

Odbor ZSSS za enake možnosti meni, da so avtorji postavili sistem, ki temelji na čistih neoliberalnih ekonomskih načelih brez socialnega čuta, v skladu z zahtevami zavarovalniških lobijev. Delavci se že danes soočajo z visoko intenzivnostjo dela in preobremenjenostjo, zaradi česar je možnost predčasnega upokojevanja potrebno ohraniti.

10. Zahtevamo, da se ohrani letni dodatek in da se takoj odpravi njegovo znižano izplačilo

Letni dodatek sedanjim upokojenkam in upokojencem zelo veliko pomeni, saj predstavlja korektiv nizkim pokojninam. Želimo, da se ohrani trenutni sistem in da se odpravi omejitev, ki je bila postavljena zaradi varčevanja. Nasprotujemo predlogu, da postane del pokojnine, saj se bo na ta način razvodenel, na koncu pa ga bodo upokojenke in upokojenci izgubili.

Naj spomnimo, da je pravica do letnega dodatka upokojenk in upokojencev pravica, ki je zagotovljena iz obveznega zavarovanja, saj je opredelitev v zakonodaji od 1992 leta dalje jasna. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. l. RS, št. 12/92) v 3.

členu, 11 alineji opredeljuje, da je ena izmed pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pravica do dodatka za rekreacijo upokojenec. Podobno tudi ZPIZ-1-UPB4 (Ur. l. RS, št. 109/06) v 4. členu, kjer pod vrste pravic, ki se zagotavljajo z obveznim zavarovanjem jasno opredeljuje pravico do letnega dodatka (d) druge pravice). Tudi ZPIZ-2 (Ur. l. RS, št. 96/12 s spremembami in dopolnitvami) v 1 točki 3 člena jasno opredeljuje, da se med pravicami, ki se zagotavljajo iz obveznega zavarovanja zagotavlja tudi pravica do letnega dodatka.

Namesto zaključka

Predlagana Bela knjiga drastično poslabšuje položaj bodočih upokojenk in upokojenec, saj zasleduje zgolj en cilj, ki je dolgoročna vzdržnost javnih financ (pokojninske blagajne). Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ne predlaga ukrepov za spodbujanje zaposlovanja (mladih in starejših), za prilagajanje delovnih mest starejšim ter ne predlaga sistemskih sprememb in ukrepov za doseganje in varovanje enakosti. Predlogi reforme gredo v korist tistih z višjimi dohodki, preostali del populacije v Sloveniji, ki predstavlja 2/3 vseh zaposlenih, pa bo na slabšem.

Prav tako velja opozoriti, da dokončna odprava pozitivne diskriminacije žensk zapakirana v koncept »enake obravnave med spoloma« v nobenem oziru ne bo prispevala k doseganju enakosti spolov, temveč bo razkorak le še poglobila.

Predlogi, ki jih ponujajo snovalci Bele knjige, namreč drastično poslabšujejo položaj žensk, ogrožajo njihovo ekonomsko neodvisnost in povečujejo njihovo revščino v starosti. Na to opozarja tudi stroka.

Prav tako sedaj veljavni zakon (ZPIZ-2) še ni v celoti prikazal vseh učinkov, ko se že predlaga dodatno zaostrovanje pogojev in želi zniževati pokojnine. Zopet se preveč govori le o javnofinančni vzdržnosti pokojninske blagajne, ki so posledica napak ene od prejšnjih vlad, ki je znižala prispevno stopnjo za pokojninsko in invalidsko zavarovanje delodajalcem iz 15,54 % na 8,85 %. Tudi predlagatelji te Bele knjige, ki se bere bolj kot »knjiga smrti«, pozabljajo, da je v 2. členu Ustave Republike Slovenije zapisano, da je Slovenija pravna in socialna država.

Ne smemo pozabiti, da predlagatelj ne bo pozival na odgovornost, ko bodo znani učinki tega predloga, ki bodo še dodatno poslabšali položaj upokojenec in še zlasti upokojenk. Sami si bodo, 'po pilatovsko', umili roke.

V imenu Odbora za enake možnosti ZSSS:

Mag. Andreja Poje

Predsednica Odbora
za enake možnosti ZSSS